

Ügyiratszám: NAIH/2019/2526/2.
Előzmény: NAIH/2018/6142/H

Tárgy: kérelemnek részben helyt adó határozat

HATÁROZAT

A Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság (a továbbiakban: Hatóság) előtt [...] kérelmező (a továbbiakban: Kérelmező) helyesbítéshez és törléshez való jogának [...] (a továbbiakban: Kötelezett) által történt megsértésének megállapítására irányult kérelmére indult adatvédelmi hatósági eljárásban az alábbi döntést hozza.

I. A Hatóság a kérelem törléshez való jog megsértésének megállapítására vonatkozó részének

helyt ad.

I.1. A Hatóság megállapítja, hogy a Kötelezett nem tett eleget a Kérelmező törléshez való érintetti joga gyakorlására irányult kérelmének, és jogalap nélküli kezelte a Kérelmező telefonszám adatát, továbbá az adat kezelésével a célhoz kötöttség és az adattakarékosság elvét is megsértette.

I.2. A Hatóság megállapítja, hogy a Kötelezett a Kérelmezőt előzetesen nem tájékoztatta személyes adatán a gyűjtése céljától eltérő célból történő adatkezeléséről.

I.3. A Hatóság egyúttal megtiltja a Kötelezettnek a [...] telefonszám kezelését, és elrendeli, hogy ezt az adatot valamennyi nyilvántartásából törölje. Az adattörlés tényét, valamint azt, hogy a törlésről a Kérelmezőt is értesítette, igazolja a Hatóságnak.

I.4. Felszólítja a Hatóság a Kötelezettet, hogy a megtett intézkedéseiről szóló igazolást a bírósági felülvizsgálat kezdeményezésére irányadó keresetindítási határidő lejártától számított 30 napon belül küldje meg a Hatóságnak.

II. A kérelem arra irányuló részét, hogy a Hatóság állapítsa meg a helyesbítéshez való jog megsértését is, a Hatóság elutasítja.

III. A Kötelezettet az általa végzett jogellenes adatkezelés miatt a Hatóság

**1.000. 000 Ft, azaz egymillió forint
adatvédelmi bírság**

megfizetésére kötelezi.

A hatósági eljárás során eljárási költség nem merült fel, ezért annak viseléséről nem rendelkezett a Hatóság.

A bírságot a bírósági felülvizsgálat kezdeményezésére irányadó keresetindítási határidő lejártától számított 15 napon belül a Hatóság központosított bevételek beszedése célszámlási forintszámlája (10032000-01040425-00000000 Központosított beszedési számla IBAN: HU83 1003 2000 0104 0425 0000 0000) javára kell megfizetni. Az összeg átutalásakor a NAIH/2018/6142. BÍRS. számra kell hivatkozni.

Ha a Kötelezett a bírságfizetési kötelezettségének határidőben nem tesz eleget, késedelmi pótlékot köteles fizetni. A késedelmi pótlék mértéke a törvényes kamat, amely a késedelemmel érintett naptári félév első napján érvényes jegybanki alapkamattal egyezik meg. A bírság és a késedelmi pótlék meg nem fizetése esetén a Hatóság elrendeli a határozat végrehajtását, a bírság és a késedelmi pótlék adók módjára történő behajtását. A bírság és a késedelemi pótlék adók módjára történő behajtását a Nemzeti Adó- és Vámhivatal végzi.

A jelen határozattal szemben közigazgatási úton jogorvoslatnak nincs helye, de az a közléstől számított 30 napon belül a Fővárosi Törvényszékhez címzett keresettel közigazgatási perben megtámadható. A keresetlevelet a Hatósághoz kell benyújtania elektronikusan, amely azt az ügy irataival együtt továbbítja a bíróságnak. A tárgyalás tartása iránti kérelmet a keresetben jelezni kell. A teljes személyes illetékmentességben nem részesülők számára a bírósági felülvizsgálati eljárás illetéke 30 000 Ft, a per tárgyi illetékfeljegyzési jog alá esik. A Fővárosi Törvényszék előtti eljárásban a jogi képviselő kötelező.

INDOKOLÁS

I. Az eljárás menete és a tényállás tisztázása

A Kérelmező meghatalmazással igazolt jogi képviselő útján 2018. szeptember 28. napján kérelmet nyújtott be, melyben adathelyesbítés és adattörlés iránti kérelmének elutasítása miatt adatvédelmi hatósági eljárás lefolytatását, jogsértő adatkezelés megállapítását kérte a Hatóságtól.

A Hatósághoz benyújtott kérelem szerint a Kérelmező a [...] -vel, amely cég 2010. 08. 31. napján beolvadt a Kötelezettbe, gépkocsi beszerzésének finanszírozására kölcsönszerződést kötött.

A Kérelmező a 2018. 07. 12-én kelt levelében jelezte a Kötelezettnek, hogy megváltozott a lakcíme, továbbá kérte, hogy a nyilvántartott személyes adatai közül a telefonszámot töröljék. A Kötelezett a 2018. augusztus 16-án kelt válaszelevelében közölte, hogy nyilvántartó rendszerében lakcímként csak akkor fogja rögzíteni az új lakcímadatot, ha a Kérelmező megküldi számára a lakcímkártyája másolatát, továbbá közölte azt is, hogy a telefonszámot nem törli a nyilvántartásból, „tekintettel arra, hogy az Európai Unió Általános Adatvédelmi Rendelete (GDPR) szerint elvégzett érdekmérlegelést követően, jogos érdek alapján a továbbiakban is jogosultak vagyunk kezelni a lejárt tartozás telefonos megkeresés útján történő érvényesítése érdekében és céljából.”

Az érintett erre irányuló kérelmére az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény (a továbbiakban: Infotv.) 60. § (1) bekezdése alapján adatvédelmi hatósági eljárás indult.

A Kötelezett nyilatkozata szerint a Kérelmező telefonszám adatának kezeléséhez adott hozzájárulásának visszavonását tudomásul vette, azonban a kérelmét nem teljesíti arra hivatkozással, hogy az elvégzett érdekmérlegelés alapján – álláspontja szerint – jogosult kezelni ezt a személyes adatot is.

A Kötelezett nyilatkozata szerint a Kérelmező [...] telefonszámát a 2009.05.14-én kelt Finanszírozási kérelem I. elnevezésű nyomtatványon bocsátotta a Társaságunk rendelkezésére. A nyilvántartásba vétel jogalapja ügyfelünk hozzájárulása volt”.

A Kötelezett nyilatkozata és a Kérelmező által becsatolt [...] iratok szerint a Kötelezethez 2018. július 27. napján érkezett a Kérelmező lakcímadat helyesbítésére és telefonszámadat törlésére irányuló érintetti kérelme, melyre 2018. augusztus 16. napján írt a Kötelezett válaszelevelét. A

Kötelezett válaszában megtagadta a lakcímadat helyesbítésére és a telefonszámadat törlésére irányuló kérelmet.

A Kötelezett a lakcímváltozás módosítására vonatkozó eljárásrendjével kapcsolatban azt nyilatkozta, hogy ezt a személyes adatot kizárólag hatóság által kiállított dokumentum vagy annak másolata bemutatásával módosítja. A Kötelezett az okmánymásolattal kapcsolatos adatkezelés vonatkozásában a pénzmosás és a terrorizmus finanszírozása megelőzéséről és megakadályozásáról szóló 2017. évi LIII. törvény (a továbbiakban: Pmt.) rendelkezéseire hivatkozott, mely előírja az ügyfelet azonosító adatok körét és az azonosításhoz szükséges dokumentumokat.

II. Az ügyben alkalmazandó jogszabályok

A természetes személyeknek a személyes adatok kezelése tekintetében történő védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról, valamint a 95/46/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló 2016/679 (EU) rendelet (a továbbiakban: általános adatvédelmi rendelet) 2. cikk (1) bekezdése szerint a rendeletet kell alkalmazni a személyes adatok részben vagy egészben automatizált módon történő kezelésére, valamint azoknak az adatoknak a nem automatizált kezelésére, amelyek valamely nyilvántartási rendszer részét képezik, vagy amelyeket egy nyilvántartási rendszer részévé kívánnak tenni.

Az általános adatvédelmi rendelet (47) preambulumbekkezdése alapján, ha az adatkezelés jogalapja a jogos érdek, akkor előzetesen érdekmérlegelést kell elvégezni, melynek keretében többek között meg kell határozni a jogos érdeket, az érintettre gyakorolt hatást, továbbá azt, hogy az adatkezelés szükséges, illetve arányos-e, valamint mérlegelni kell, hogy a jogos érdek vagy pedig az érintetti jog-e a magasabb rendű.

Az általános adatvédelmi rendelet 5. cikk (1) bekezdés b) pontja alapján a személyes adatok gyűjtése csak meghatározott, egyértelmű és jogszerű célból történjen, és azokat ne kezeljék ezekkel a célokkal össze nem egyeztethető módon. („célhoz kötöttség”).

Az általános adatvédelmi rendelet 5. cikk (1) bekezdés c) pont alapján a személyes adatok az adatkezelés céljai szempontjából megfelelőek és relevánsak kell, hogy legyenek, és a szükségesre kell korlátozódniuk („adattakarékosság”).

Az általános adatvédelmi rendelet 6. cikk (1) bekezdés alapján a személyes adatok kezelése kizárólag akkor és annyiban jogszerű, amennyiben legalább az alábbiak egyike teljesül:

a) az érintett hozzájárulását adta személyes adatainak egy vagy több konkrét célból történő

...

f) az adatkezelés az adatkezelő vagy egy harmadik fél jogos érdekeinek érvényesítéséhez szükséges, kivéve, ha ezen érdekekkel szemben elsőbbséget élveznek az érintett olyan érdekei vagy alapvető jogai és szabadságai, amelyek személyes adatok védelmét teszik szükségessé, különösen, ha az érintett gyermek.

Az általános adatvédelmi rendelet 6. cikk (4) bekezdés alapján ha az adatgyűjtés céljától eltérő célból történő adatkezelés nem az érintett hozzájárulásán vagy valamely olyan uniós vagy tagállami jogon alapul, amely szükséges és arányos intézkedésnek minősül egy demokratikus társadalomban a 23. cikk (1) bekezdésében rögzített célok eléréséhez, annak megállapításához, hogy az eltérő célú adatkezelés összeegyeztethető-e azzal a céllal, amelyből a személyes adatokat eredetileg gyűjtötték, az adatkezelő többek között figyelembe veszi:

a) a személyes adatok gyűjtésének céljait és a tervezett további adatkezelés céljai közötti esetleges kapcsolatokat;

b) a személyes adatok gyűjtésének körülményeit, különös tekintettel az érintettek és az adatkezelő közötti kapcsolatokra;

c) a személyes adatok jellegét, különösen pedig azt, hogy a 9. cikk szerinti személyes adatok különleges kategóriáinak kezeléséről van-e szó, illetve, hogy büntetőjogi felelősség megállapítására és bűncselekményekre vonatkozó adatoknak a 10. cikk szerinti kezeléséről van-e szó;

d) azt, hogy az érintettek nézve milyen esetleges következményekkel járna az adatok tervezett további kezelése;

e) megfelelő garanciák meglétét, ami jelenthet titkosítást vagy álnevesítést is.

Az általános adatvédelmi rendelet 13. cikk (3) bekezdése alapján, ha az adatkezelő a személyes adatokon a gyűjtésük céljától eltérő célból további adatkezelést kíván végezni, a további adatkezelést megelőzően tájékoztatnia kell az érintettet erről az eltérő célról és a (2) bekezdésben említett minden releváns kiegészítő információról.

Az általános adatvédelmi rendelet 16. cikk alapján az érintett jogosult arra, hogy kérésére az adatkezelő indokolatlan késedelem nélkül helyesbítse a rá vonatkozó pontatlan személyes adatokat.

Az általános adatvédelmi rendelet 17. cikk (1) bekezdés b) pontja alapján az érintett jogosult arra, hogy kérésére az adatkezelő indokolatlan késedelem nélkül törölje a rá vonatkozó személyes adatokat, az adatkezelő pedig köteles arra, hogy az érintettre vonatkozó személyes adatokat indokolatlan késedelem nélkül törölje, ha az érintett visszavonja a 6. cikk (1) bekezdésének a) pontja értelmében az adatkezelés jogalapját képező hozzájárulását, és az adatkezelésnek nincs más jogalapja.

Az általános adatvédelmi rendelet 58. cikk (2) bekezdés b), c) és i) pont alapján a felügyeleti hatóság korrekciós hatáskörében eljárva:

b) elmarasztalja az adatkezelőt vagy az adatfeldolgozót, ha adatkezelési tevékenysége megsértette e rendelet rendelkezéseit;

c) utasítja az adatkezelőt vagy az adatfeldolgozót, hogy teljesítse az érintettnek az e rendelet szerinti jogai gyakorlására vonatkozó kérelmét;

i) a 83. cikknek megfelelően közigazgatási bírságot szab ki, az adott eset körülményeitől függően az e bekezdésben említett intézkedéseken túlmenően vagy azok helyett.

Az általános adatvédelmi rendelet 17. cikk (3) bekezdés alapján az (1) és (2) bekezdés nem alkalmazandó, amennyiben az adatkezelés szükséges:

...

e) jogi igények előterjesztéséhez, érvényesítéséhez, illetve védelméhez.

A pénzmosás és a terrorizmus finanszírozása megelőzéséről és megakadályozásáról szóló 2017. évi LIII. törvény (a továbbiakban: Pmt.) 6. § (1) bekezdés alapján a szolgáltató az ügyfél-átvilágítást köteles alkalmazni

a) az üzleti kapcsolat létesítésekor;

b) a hárommillió-hatszázezer forintot elérő vagy meghaladó összegű ügyleti megbízás teljesítésekor;

c) árukereskedő esetében a kétmillió-ötszázezer forintot elérő vagy meghaladó összegű ügyleti megbízás készpénzben történő teljesítésekor;

d) háromszázezer forintot meghaladó összegű, a Rendelet 3. cikk 9. pontjában meghatározott pénzáttalásnak minősülő ügyleti megbízás teljesítésekor;

e) a távszerencsejátéknak nem minősülő fogadást szervező tekintetében a távszerencsejátéknak nem minősülő, nem hírközlő eszköz és rendszer útján szervezett fogadás esetében a hatszázezer forintot elérő vagy meghaladó összegű nyeremény kifizetés, a távszerencsejátéknak nem minősülő,

hírközlő eszköz és rendszer útján szervezett fogadás esetében a hatszázezer forintot elérő vagy meghaladó összegű játékos egyenlegről történő kifizetés teljesítésekor;

f) pénzmosásra vagy terrorizmus finanszírozására utaló adat, tény vagy körülmény felmerülése esetén, ha az a)-e) pontban meghatározottak szerint átvilágításra még nem került sor;

g) ha a korábban rögzített ügyfélazonosító adatok valódiságával vagy megfelelőségével kapcsolatban kétség merül fel.

III. Hatóság döntése

III.1. A Kérelmező törléshez való joga gyakorlására irányuló kérelme

A Kérelmező jogi képviselője útján 2018. július 12-én kelt levelében kérte a Kötelezettől, hogy a kapcsolattartásra szolgáló telefonszám adatát törölje a személyes adatai közül.

A Kötelezett válaszelevelében a Kérelmező kérelmét elutasította arra hivatkozással, hogy ezen adatot az általános adatvédelmi rendelet szerint elvégzett érdekmérlegelést követően, jogos érdek alapján a továbbiakban is jogosult kezelni a lejárt tartozás telefonos megkeresés útján történő érvényesítése érdekében és céljából.

A Kötelezett eljárás során tett nyilatkozatában is kifejtette, hogy álláspontja szerint továbbra is jogosultak a telefonszám kezelésére, mert az általános adatvédelmi rendelet 17. cikk (1) bekezdés b) pontja értelmében amennyiben az érintett visszavonja az adatkezelés alapját képező hozzájárulását, az adatkezelő nem köteles törölni az adatokat, ha másik jogalapja van az adatkezelésre. Az általuk elvégzett érdekmérlegelés alapján a jogos érdek, mint jogalap fennáll.

Az általános adatvédelmi rendelet hatálya alá tartozó adatkezelés esetén az adatkezelés jogszerűségének elengedhetetlen feltétele, hogy annak megfelelő jogalapja legyen.

A hozzájáruláson alapuló adatkezelések esetében figyelemmel kell lenni az általános adatvédelmi rendelet 4. cikk 11. pontjára, mely szerint a hozzájárulás egyik fogalmi eleme az önkéntesség, a saját elhatározáson alapuló döntés. Ez az információs önrendelkezési jog azt jelenti, hogy - jogszabályban elrendelt adatkezelések kivételével - személyes adataival mindenki maga rendelkezik, mindenki maga határoz arról, hogy személyes adatait másnak megadja-e, vagy sem, így nem csak a hozzájárulás megadásáról, hanem annak indokolási kötelezettség nélküli visszavonásáról is dönthet.

III.2. A Kötelezett telefonszám adattal kapcsolatos adatkezelésére vonatkozó érdekmérlegelése

A jogos érdek jogalap fennállását érdekmérlegeléssel kell igazolni az általános adatvédelmi rendelt (47) preambulumbekkezdése alapján.

A Kötelezett által készített érdekmérlegelés több okból sem felel meg az általános adatvédelmi rendelet követelményeinek.

A Hatóság a Kötelezett érdekmérlegelésével kapcsolatosan az alábbi – példálózóan felsorolt - hiányosságokat emeli ki:

1. Különböző céloknál külön-külön kell elvégezni az előzetes érdekmérlegelést. A Hatóság részére a Kötelezett által megküldött a telefonszám adattal kapcsolatos adatkezelésre vonatkozó érdekmérlegelés ennek a követelménynek nem felel meg, mert adatkezelési célként az alábbiak kerültek meghatározásra:

„Pénzügyi lízing, kölcsön és bérlet nyújtása, szerződés teljesítése, végrehajtása: szerződésből eredő jogok és kötelezettségek teljesítése, ügyfél tájékoztatása, szerződésszegéssel kapcsolatos információk megadása, szerződés elszámolása, fedezetek érvényesítése, követelés érvényesítése, egyeztetése, egyezségkötés, fizetési könnyítési lehetőségek felajánlása.”

A fentiek alapján megállapítható tehát, hogy a Kötelezett több adatkezelési célt is megjelölt, azonban nem célonként végezte az érdekmérlegelést.

Például a Kötelezett a becsatolt érdekmérlegelésében ügyfélszolgálati tevékenység fejlesztésére, mint „szempont”-ra is hivatkozik, mely alapján a telefonszám adat kezelésével kapcsolatos jogos érdeke felülmúlja a Kérelmező személyes adatának törlésére vonatkozó jogos érdekét. Ez egy olyan külön cél, amely nem egy konkrét követelés érvényesítésének jogos érdekéhez kötődik, ezért ez esetben erre vonatkozóan is külön érdekmérlegelést kell elvégeznie a Kötelezettnek.

2. Gazdasági érdeket és kényelmi szempontokat helyez előtérbe az érintett érdekeivel és alapvető jogaival szemben, úgy, hogy ezen érdekek elsődlegességét nem bizonyítja és arányosítást lényegében nem végez.

Például a telefonos megkeresés esetében a beszélgetés során elhangzottakkal kapcsolatban a Kérelmezőnek azonnal reagálnia kell, azaz döntéseket kell hoznia anélkül, hogy nyugodt körülmények között átgondolná a válaszait, ezért ez a típusú kapcsolattfelvétel egyértelműen nagyobb beavatkozást jelent a magánszférájába a postai úton történt megkereséshez képest.

3. A Hatóság álláspontja szerint a Kötelezett hiányosan és helytelenül azonosítja az érintetti érdeket.

Például az érdekmérlegelésben írtak szerint *„Egyéb kapcsolattartási formák, csatornák az ügyfél és az adatkezelő számára is költségesebb megoldást jelentenek, ezért mindkét fél érdeke, hogy a kevésbé költséges, kisebb teherrel járó megkeresési forma kerüljön alkalmazásra (személyes megkeresés, jogi eljárások).”*

4. *„A telefonbeszélgetés lehetőséget ad arra az adatkezelőnek, hogy felmérje a drágább behajtási folyamatok (pl. jogi eljárások, bírósági végrehajtás) megtérülési esélyeit.”*

A Kötelezett ezt adatkezelői célként meg sem jelöli, pedig a behajtási esélyek felmérése az egyik leglényegesebb célja és érdeke.

5. Olyan érveket is megjelölt a Kötelezett, melyek az érdekmérlegelés szempontjából irrelevánsak. Például nem releváns, hogy a Kötelezett, mint adatkezelő mennyiben felel meg az adatbiztonsági követelményeknek.
6. A Kötelezett telefonszám adatok kezelésével kapcsolatos érdekmérlegelésének 4. pontjában felsorolt garanciák általánosak. A Kötelezett nem részletezi, hogy milyen követeléskezeléssel kapcsolatos előírásokra, ajánlásokra utal, melyek egyáltalán szóba jöhetnek az adatkezelés szükségességénél csak általánosságban „a követeléskezeléssel kapcsolatos kommunikációra, kapcsolattartásra vonatkozó előírásokat, ajánlásokat” említi.

Megfelelő érdekmérlegelés hiányában a Kötelezett nem hivatkozhat a jogos érdekre, mint jogalapra, tehát a Kötelezett a Kérelmező telefonszám adatának a kezelését az általános adatvédelmi rendelet 6. cikk (1) bekezdés f) pontjára nem alapozhatja, így a vizsgált adatkezelésnek nincs jogalapja, ezért a Kötelezett jogellenesen tartja nyilván a telefonszám adatot.

A Hatóság álláspontja szerint az érdekmérlegelésben a telefonszám adat kezelésére jogalapot biztosító jogos érdek mellett felhozott érvek (azaz az érdekmérlegelés 5. pontjában felsorolt „szempontok”) egyike sem elfogadható, mert azok nem bizonyítják azt, hogy a Kötelezett adatkezeléshez fűződő jogi érdeke elsőbbséget élvez a Kérelmező azon jogával szemben, hogy a telefonon történő kapcsolatfelvétel lehetőségét kizárja a Kötelezettel történő egyeztetések során.

A fentiekre hivatkozással a Hatóság megállapította, hogy a Kötelezett adatkezelése nem felel meg a célhoz kötöttség és a szükségesség („adattakarékosság”) elvének sem, ezért az adatkezelési gyakorlata az általános adatvédelmi rendelet 5. cikk (1) bekezdés c) pontjának rendelkezésébe is ütközik.

Tekintettel arra, hogy a törölni kért adat kezelését a Kötelezett számára törvény nem írja elő, továbbá az – a fentiekben kifejtettek miatt – megfelelő érdekmérlegelés hiányában az általános adatvédelmi rendelet 6. cikk (1) bekezdés f) pontja alapján sem kezelhető, a Kötelezett azzal, hogy a Kérelmező kérelmének nem tett eleget, megsértette az általános adatvédelmi rendelet 17. cikk (1) bekezdését, nem biztosította a Kérelmező törléshez való jogának érvényesülését.

III.3. Eredeti céltól eltérő egyéb céllal végzett adatkezelés

Az általános adatvédelmi rendelet 6. cikk (4) bekezdése lehetővé teszi, hogy a személyes adatokat az adatkezelés eredeti céljától eltérő egyéb célból kezelje az adatkezelő, feltéve, hogy az adatkezelés összeegyeztethető az adatkezelés eredeti céljával, amelyre a személyes adatokat eredetileg gyűjtötték. Ebben az esetben az adatkezelőnek több szempontot figyelembe kell vennie, melyek közül az általános adatvédelmi rendelet a 6. cikk (4) bekezdése példalozó felsorolásban kiemeli azokat a körülményeket, amelyek mérlegelését a legfontosabbnak tartja.

Jelen ügyben megállapítható, hogy a Kötelezett az eredeti adatkezelési céltól (szerződés teljesítése) eltérő egyéb célból is kezeli a Kérelmező telefonszám-adatait, ilyen cél pl. az ügyfélszolgálati tevékenység fejlesztése. Ezen cél tekintetében – azon túl, hogy a Kötelezett nem is nevesíti adatkezelési célként, pusztán az érdekmérlegelési tesztjében hivatkozva, mint szempontot – alkalmaznia kellett volna az általános adatvédelmi rendelet 6. cikk (4) bekezdésében foglaltakat, és meg kellett volna állapítania, hogy az adatkezelés eredeti és ettől eltérő célja összeegyeztethető-e. A Kötelezett ezt a mérlegelést nem végezte el, ezért a jogalapot ezen adatkezelési cél vonatkozásban sem igazolta.

Amennyiben ezen szempontok alapján a Kötelezett arra a következtetésre jutott volna, hogy összeegyeztethető az új céllal az adatkezelése, abban az esetben az új adatkezelési célról és ehhez kapcsolódóan minden releváns információról a Kérelmezőt az általános adatvédelmi rendelet 13. cikk (3) bekezdése alapján tájékoztatnia kellett volna. Nem összeegyeztethető adatkezelési célok esetén pedig az új célú adatkezelés nyilvánvalóan nem végezhető, mivel megfelelő, érvényes jogalap nem áll fenn.

A Hatóság megállapította, hogy a Kötelezett a fentiek alapján megsértette az általános adatvédelmi rendelet 6. cikk (4) bekezdésében és 13. cikk (3) bekezdésében foglaltakat.

III.4. A célhoz kötöttség és az adattakarékosság elve

III.4.1. A Kötelezett telefonszám adattal kapcsolatos adatkezelésére vonatkozó érdekmérlegelésében adatkezelési célként az alábbiak kerültek meghatározásra:

„Pénzügyi lízing, kölcsön és bérlet nyújtása, szerződés teljesítése, végrehajtása: szerződésből eredő jogok és kötelezettségek teljesítése, ügyfél tájékoztatása, szerződésszegéssel kapcsolatos

információk megadása, szerződés elszámolása, fedezetek érvényesítése, követelés érvényesítése, egyeztetése, egyezségkötés, fizetési könnyítési lehetőségek felajánlása.”

Az általános adatvédelmi rendelet 5. cikk (1) bekezdés b) pontja alapján a személyes adatok gyűjtése egyértelmű és jogszerű célból történhet. Ez azt jelenti, hogy az adatkezelés megkezdése előtt konkrétan meg kell nevezni az adatkezelési célt, és ennek megfelelően felmérni, hogy ahhoz mely személyes adatok szükségesek, ezt pedig egyértelműen kell megfogalmazni. Ezt a követelményt csak célonként lehet teljesíteni, több cél fennállása esetén a célokhoz kapcsolódó adatkezelési körülményeket külön-külön kell értékelni, és egyértelműen célokra lebontva kell ismertetni.

A fentiek alapján megállapítható, hogy a Kötelezett több adatkezelési célt is megjelölt, azonban célonként nem végzett érdekmérlegelést, ezért az általa csatolt érdekmérlegelés nem támasztja alá a további adatkezelés szükségességét.

A Hatóság megállapította, azzal, hogy a Kötelezett adatkezelési célonként külön-külön nem bizonyította az adatkezelés szükségességét, megsértette az általános adatvédelmi rendelet 5. cikk (1) bekezdésének b) és c) pontját is.

III.4.2. A Kötelezett áttételesen utalt a jogérvényesítésre az érdekmérlegelésben felsorolt szempontoknál. A Hatóság álláspontja, hogy a telefonszám jogérvényesítéshez szükségessége egyáltalán nem elfogadható, mert a követeléskezelés nem jogi eljárás, hanem egy olyan a végrehajtást megelőző „eljárás”, mely a felek kölcsönös együttműködését és konszenzusát kívánja elősegíteni. A Kérelmező telefonszámának kezelése a követelés behajtásához és a Kérelmezővel történő kapcsolattartáshoz nem elengedhetetlenül szükséges, hiszen a Kötelezett a Kérelmezővel történő kapcsolattartáshoz egyéb elérhetőségi adatát is kezeli.

A Hatóság álláspontja szerint az adatkezelés eredeti célja szempontjából az írásbeli kapcsolattartási forma elegendő és megfelelő. Az érintettnek lehetővé kell tenni, hogy választhassa az írásbeli kapcsolattartást is, ha nem kíván rendszeres telefonhívásokat fogadni. Az érdekmérlegelésben nincs olyan adatkezelői érdek, mely ezzel szemben elsődlegességet élvezne, és nehezen is képzelhető el ilyen érdek fennállta.

Az általános adatvédelmi rendelet 5. cikk (1) bekezdés c) pont szerinti „adattakarékosság” elvének figyelembe vételével kell a Kötelezettnek eljárni a telefonszám adat kezelése során is. A Hatóság álláspontja szerint a Kötelezettnek a Kérelmező telefonszám adatát törölnie kellett volna, mert a Kérelmező lakcímadatának kezelése a telefonszámának törlését követően is biztosítja a kapcsolattartás lehetőségét és ezzel a Kötelezett az „adattakarékosság” elvében írt kötelezettségének is eleget tette.

A fentiekre hivatkozással a Hatóság megállapította, hogy a Kötelezett adatkezelése nem felel meg a célhoz kötöttség és a szükségesség („adattakarékosság”) elvének sem, ezért az általános adatvédelmi rendelet 5. cikk (1) bekezdés b) és c) pontjának rendelkezésébe is ütközik.

III.5. A Kérelmező helyesbítéshez való joga gyakorlására irányult kérelme

A Kérelmező a 2018. 07. 12-én kelt levelében jelezte a Kötelezettnek, hogy megváltozott a lakcíme. A Kötelezett a 2018. augusztus 16-án kelt válaszlevelében közölte, hogy nyilvántartó rendszerében lakcímként csak akkor fogja rögzíteni az új lakcím adatot, ha a Kérelmező megküldi számára a lakcímkártyája másolatát.

A Kötelezett a lakcímváltozás módosítására vonatkozó eljárásrendjével kapcsolatban azt nyilatkozta a Hatóságnak, hogy ezt a személyes adatot kizárólag hatóság által kiállított dokumentum vagy annak másolata bemutatása esetén módosítja.

Az eljárás során tett fenti nyilatkozatának ellentmond az a tény, hogy a Kötelezett nyilatkozatához mellékelte „Levelezési cím, címváltozás bejelentése” elnevezésű formanyomtatvány szerint „*Állandó lakcím változás bejelentése kizárólag lakcímkártya másolatának megküldésével egyidejűleg, írásban történhet postai úton vagy Társaságunk internetes web-felületéről*”. Tehát az okmány bemutatására valójában nincs lehetőség és nem is elegendő az adatváltozás bejelentéséhez.

A Kötelezett az okmánymásolattal kapcsolatos adatkezelés vonatkozásában a pénzmosás és a terrorizmus finanszírozása megelőzéséről és megakadályozásáról szóló 2017. évi LIII. törvény (a továbbiakban: Pmt.) rendelkezéseire hivatkozott, mely előírja az ügyfelet azonosító adatok körét és az azonosításhoz szükséges dokumentumokat. A lakcímadat is ezen adatok közé tartozik.

A Pmt 7. § (8) bekezdésében szereplő okmánymásolási kötelezettség a szolgáltatók ügyfélátvilágítási kötelezettségéhez kapcsolódik. A Kötelezett által hivatkozott Pmt. 6. § sorolja fel azokat az eseteket, amikor ügyfél-átvilágítási kötelezettsége van a Pmt. hatálya alá tartozó szolgáltatóknak. Ezen felsorolás azonban nem említi azt az esetet, ami jelen – kérelemre indult – hatósági ügy egyik tárgyát képezi, azaz a lakcímváltozás bejelentésének az esetét.

A Kötelezett nyilatkozata szerint „*a lakcímet igazoló hatósági igazolványról csak a címadat másolatára van szüksége a Társaságnak*”, „*nem kéri az igazolvány mindkét oldalának a másolatát*”, továbbá a Kötelezett nyilatkozata szerint „*A papír alapon beérkezett példány a digitalizálását követően haladéktalanul megsemmisítésre kerül. A digitalizált személyes okmány másolatokat 15 nap elteltével töröljük a nyilvántartásunkból.*”

A lakcímadat módosítással kapcsolatos eljárásrend vonatkozásában a Kötelezett nyilatkozatának 6. pontja szerint „*levelezési címként rögzíti a nyilvántartásába és azt követően azt használja az ügyfelével történő kapcsolattartásra*”. A Kötelezett ugyanebben a pontban tett nyilatkozata szerint „*A Jogi Képviselő bejelentése alapján levelezési címként rögzítésre került a [...] cím a nyilvántartásunkba.*”

A Hatóság álláspontja szerint az nem kifogásolható, hogy a lakcímadat módosításához a Kötelezett az adat megváltozásának igazolását kéri, mert az általános adatvédelmi rendelet kifejezetten nem tiltja a pontosság elve és a Pmt. 12. § miatt észszerű intézkedésnek is tekinthető.

III.6. Jogkövetkezmények

A Hatóság a Kérelmező kérelmének részben helyt ad és az általános adatvédelmi rendelet 58. cikk (2) bekezdés b) pontja alapján elmarasztalja a Kötelezettet, mert az adatkezelési tevékenysége megsértette az általános adatvédelmi rendelet 5. cikk (1) bekezdés b) és c) pontját, 13. cikk (3) bekezdését, 17. cikk (1) bekezdését, 6. cikk (4) bekezdését, illetve az általános adatvédelmi rendelet 58. cikk (2) bekezdés c) pont alapján utasítja a Kötelezettet, hogy a [...] telefonszám adatot valamennyi nyilvántartásából törölje. Az adattörlés tényét, valamint azt, hogy a törlésről a Kérelmezőt is értesítette, igazolja a Hatóságnak.

A bírság összegét a Hatóság jogszabályon alapuló mérlegelési jogkörében eljárva határozta meg. Abban a kérdésben, hogy indokolt-e az adatvédelmi bírság kiszabása, a Hatóság az általános adatvédelmi rendelet 83. cikk (2) bekezdése és az Infotv.75/A. §-a alapján hivatalból mérlegelte az ügy összes körülményét és megállapította, hogy a jelen eljárás során feltárt jogsértés esetében a figyelmeztetés se nem arányos, se nem visszatartó erejű szankció, ezért bírság kiszabása szükséges.

A Hatóság a bírság kiszabása során az alábbi tényezőket vette figyelembe:

- A jogalap nélküli adatkezelés a Kötelezett magánszféráját jelentősen érinti, és az ezzel okozott jogsérelmet a Kötelezett szándékos magatartása, adatkezelési gyakorlata idézte elő.

- A jogsértés súlyos, mert érintetti jog (törléshez való jog) gyakorlását érinti, továbbá a Kötelezett adatkezelésével az általános adatvédelmi rendelet több cikkét is megsértette, köztük alapvető jogsértést is megvalósított.

- A bírságkiszabással a Hatóság speciális prevenciók célja az, hogy ösztönözze a Kötelezettet arra, hogy vizsgálja felül a telefonszám adat kezelésével kapcsolatos adatkezelési gyakorlatát.

- A Hatóság a kiszabott bírságösszeg meghatározásakor a speciális prevenciók cél mellett figyelemmel volt a bírsággal elérni kívánt generálpreventív célra is, mellyel - a Kötelezett újabb jogsértéstől való visszatartása mellett - valamennyi piaci szereplő adatkezelési gyakorlatának a jogszerűség irányába való mozdulását kívánja elérni. Ugyanis a jogos érdek fennállta, mint jogalap nem egy kötetlenül, bármely az adatkezelő érdekében álló esetre, esetkörülményre alkalmazható szabály, hanem a jogos érdekre történő hivatkozás precíz alátámasztása is szükséges.

- A Kötelezett elmarasztalására az általános adatvédelmi rendelet megsértése miatt még nem került sor, továbbá a Kötelezett a jogsértés feltárása során együttműködő magatartást tanúsított, melyet a Hatóság enyhítő körülményként értékelt.

- A jogsértés jellege alapján – érintetti jogok sérelme – a kiszabható bírság felső határa az általános adatvédelmi rendelet 83. cikk (5) bekezdés b) pont alapján 20 000 000 EUR, illetve az előző pénzügyi év teljes világszerte forgalmának legfeljebb 4%-a.

- A Kötelezett 2017. évi nettó bevétele [4.000.000 eFt] volt, melyből [2.700.000 eFt] üzletszerű tevékenységből származott. A kiszabott adatvédelmi bírság jelképes összegű és nem lépi túl a kiszabható bírság maximumát.

IV. Eljárási szabályok

A Hatóság hatáskörét az Infotv. 38. § (2) és (2a) bekezdése határozza meg, illetékessége az egész ország területére kiterjed.

Az Ákr. 112. §-a, és a 116. § (1) bekezdése, illetve a 114. § (1) bekezdése alapján a határozattal szemben közigazgatási per útján van helye jogorvoslatnak.

* * *

A közigazgatási per szabályait a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) határozza meg. A Kp. 12. § (2) bekezdés a) pontja alapján a Hatóság döntésével szembeni közigazgatási per törvényszéki hatáskörbe tartozik, a perre a Kp. 13. § (11) bekezdése alapján a Fővárosi Törvényszék kizárólagosan illetékes. A polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvénynek (a továbbiakban: Pp.) - a Kp. 26. § (1) bekezdése alapján alkalmazandó – 72. §-a alapján a törvényszék hatáskörébe tartozó perben jogi képviselő kötelező. Kp. 39. § (6) bekezdése szerint – ha törvény eltérően nem rendelkezik – a keresetlevél benyújtásának a közigazgatási cselekmény hatályosulására halasztó hatálya nincs.

A Kp. 29. § (1) bekezdése és erre tekintettel a Pp. 604. § szerint alkalmazandó, az elektronikus ügyintézés és a bizalmi szolgáltatások általános szabályairól szóló 2015. évi CCXXII. törvény (a továbbiakban: E-ügyintézési tv.) 9.§ (1) bekezdés b) pontja szerint az ügyfél jogi képviselője elektronikus kapcsolattartásra kötelezett.

A keresetlevél benyújtásának helyét és idejét a Kp. 39. § (1) bekezdése határozza meg. A tárgyalás tartása iránti kérelem lehetőségéről szóló tájékoztatás a Kp. 77. § (1) - (2) bekezdésén alapul. A közigazgatási per illetékének mértékét az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (továbbiakban: Itv.) 44/A. § (1) bekezdése határozza meg. Az illeték előzetes megfizetése alól az Itv. 59. § (1) bekezdése és 62. § (1) bekezdés h) pontja mentesíti az eljárást kezdeményező felet.

Az Ákr. 135. § (1) bekezdés a) pontja szerint a kötelezett a törvényes kamatnak megfelelő mértékű késedelmi pótlékot köteles fizetni, ha pénzfizetési kötelezettségének határidőben nem tesz eleget.

A Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény 6:48. § (1) bekezdése alapján pénztartozás esetén a kötelezett a késedelembe esés időpontjától kezdődően a késedelemmel érintett naptári félév első napján érvényes jegybanki alapkamattal megegyező mértékű késedelmi kamatot köteles fizetni.

Ha az előírt kötelezettségek teljesítését a Kötelezett megfelelő módon nem igazolja, a Hatóság úgy tekinti, hogy a kötelezettségeket határidőben nem teljesítette. Az Ákr. 132. §-a szerint, ha a Kötelezett a Hatóság végleges döntésében foglalt kötelezésének nem tett eleget, az végrehajtható. A Hatóság határozata az Ákr. 82. § (1) bekezdése szerint a közzétételével véglegessé válik. Az Ákr. 133. §-a értelmében a végrehajtást – ha törvény vagy kormányrendelet másként nem rendelkezik – a döntést hozó hatóság rendeli el. Az Ákr. 134. § -a értelmében a végrehajtást – ha törvény, kormányrendelet vagy önkormányzati hatósági ügyben helyi önkormányzat rendelete másként nem rendelkezik – az állami adóhatóság fogatosítja. Az Infotv. 60. § (7) bekezdése alapján a Hatóság határozatában foglalt, meghatározott cselekmény elvégzésére, meghatározott magatartásra, tűrésre vagy abbahagyásra irányuló kötelezés vonatkozásában a határozat végrehajtását a Hatóság fogatosítja.

Budapest, 2019. március 4.

Dr. Péterfalvi Attila
elnök
c. egyetemi tanár